

جلسه کارگروه آموزش و پرورش انجمن ایرانی تاریخ، رأس ساعت 15 با حضور آقای دکتر یوسفی فر، خانم دکتر فاضلی پور، آقای دکتر شعبان زاده، آقای روحبخش و اعضای دیگر کارگروه تشکیل شد. ابتدا آقای دکتر یوسفی فر به نقش بسیار مهم کارگروه پرداختند که تاحدی همایش ها موجهی را در بدنه آموزش و پرورش ایجاد کردند، به خصوص در همایش سیستان که بحث بحران هویت در نظام آموزشی در اقلیت ها و قومیت های آن منطقه مدیریت شد. به طور کلی؛ نکاتی که ممکن بود در همایش های دیگر مطرح بشود؛ نابرابری آموزشی و عدم توزیع درست امکانات و بحث توانمندی استادان و معلمان تاریخ است که به شدت بر روی آموزش تاریخ تاثیر می گذارد و بحران هویت ایجاد می کند. نکته اول در همایش ها بی که کارگروه برگزار کرد این بود که مجالی را برای معلمان ایجاد کرد که چگونه سرمایه های کشور در آموزش و پرورش شناسایی و مدل سازی و الگو سازی شود. نکته دوم، اندیشیدن در مورد آموزش تاریخ و نیز برای توانمند سازی آموزش تاریخ چه می توان کرد؟ کاری که در همایش ها بدان توجه شد. نکته سوم: نگاه انتقادی به تاریخ؛ درس تاریخ بیش از رشته های انسان شناسی، مردم شناسی و خصلت رهایی بخش دارد، براین اساس چطور معلم تاریخ می تواند درس تاریخ را به درس انتقادی و رهایی بخش تبدیل کند؟ تا بتواند در جهت رشد انسان ها ذهن را پیروان و خروجی بگیرد. کارگروه آموزش و پرورش مانند زنجیره ای کارها را تکمیل کرد چون طرح و برنامه داشت، ما در دبیرخانه مازندران تا تفاهم نامه رفتیم و برنامه هایی را در بحث توانمندی معلمان تاریخ مطرح کردیم. نکته ای که ما باید جدی بگیریم بحث باز آموزی پس از فارغ التحصیلی دانشجویان است که در کارما دیده نمی شود. اگر در کشور مشکلات مربوط به مهاجرت، وطن فروشی، خیانت و دزدی وجود دارد، از مسئله آموزش و پرورش و به خصوص درس تاریخ است که اگر درست تدریس نشود، علم سیاست، جامعه شناسی، روانشناسی و علم دیگری به درد نمی خورد و به کشور ضربه می زند. انسان ایرانی را تاریخ می تواند معرفی کند که هویتش چیست؟ دغدغه ها و چشم اندازش چیست کجا باید باشد و کجا نباشد؟ ایشان از آقای روحبخش خواستند که خلاصه ای از کارهای کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت کارگروه تاریخ را از لحاظ ارزشمندی تهیه کنند تا اشکالات کار در دوره قبل مشخص شود و قبل از طرح برنامه های سال بعد کارگروه، خودارزیابی صورت بگیرد. آقای دکتر یوسفی فر، چند پیشنهاد در زمینه بهره برداری کارگروه ارائه دادند. ایشان به اثبات کارگروه در اجرای همایش ها اشاره کردند، اما در راستای این فعالیت ها، هنوز تثبیت نشده است. بحث مدیریت در تجارب غنی و خیلی خوبی است، اما برای رسیدن به اهداف آموزش و پرورش و درس تاریخ نیاز به سطوح بالاتری از مدیریت است، تمرکز دفتر کتب درسی روی کتاب هاست، اما چالش معلمان تاریخ صرفاً کتاب های درسی نیست و مسائلی ماوراء این هاست. بنابراین این نکته مهم است که ساز و کار تاثیر گذاری که به نفع معلمان است چیست؟ پیشنهاد اول این است که کارگروه در وهله اول غنی شود و باید طرح سیاست گذاری شود و مهم این است که کارگروه تصمیمات خود را حک و به یک مصوبه تبدیل کند به این مسئله بیندیشد که چطور کارگروه می تواند از طریق کسانی که کارشناس هستند، ایده، تصمیم و برنامه رابه مرحله اجرا برسانند تا خروجی بگیریم. نکته دیگر اینکه افزون بر مشکلات و دغدغه ها؛ برای اجرای کارگاه ها و... هدف و سیاست گذاری داشته باشیم. یک خطی رو ببریم جلو و چشم انداز داشته باشیم و برای آن یک پله ای و خط مشی که ما را به هدف می رساند داشته باشیم. اینکه قرار است به کجا برسیم مهم است. بدین منظور هدف گذاری کوتاه مدت و یا بلند مدت و اینکه چگونه می توان در آموزش و پرورش تغییر ایجاد کرد، در برنامه کارگروه اهمیت دارد. بنابراین باید راهبردها و استراتژی را مشخص کنیم تا

درصدی حتی به میزان کم تغییر ایجاد کنیم. باید مرکز ثقل آموزش برای ایجاد تغییر و تحول رابشناسیم. اگر قرار است کاری برای معلمان انجام شود خود معلمان باید اقدام کنند و هیچ نهادی در کشور جز کسانی که تاریخ خوانده اند نه توانایی و نه صلاحیت دارند که در این خصوص تأکید کردند که کارگروه جهت ایجاد تغییر بی نهایت ظرفیت های دارد و انجمن ایرانی تاریخ، از نظر سیاسی، حقوقی، فرهنگی، فرصت ها و ظرفیت های بی پایان دارد و این ظرفیت توی هیچ ارگانی نیست، ظرفیت دوم این است شما در کارگروه می توانید و یا ظرفیت دارید با وزیر آموزش و پرورش و یا با رئیس مجلس برای طرحی که شما آماده کرده اید مکاتبه نمایید. آقای دکتر یوسفی در ادامه فرمودند، پیشنهاد دیگر نکته اساسی در اجرای فعالیت ها این است جمع بندی بر روی آموزش و توانمندی صحبت کنیم و برای آن برنامه 6 ماهه، 9 ماهه و یا دوساله آن در نظر بگیریم که حول یک محور باشد. مهم ترین تغییر در درس تاریخ، سواد، شعور و معرفت تاریخی است که ده ها برابر در دست معلمانی است که مسئولیت دارند، چرا که تعداد زیادی از دانش آموزان با معلم تاریخ در ارتباط هستند و آنچه ما قبلا یاد گرفته ایم کهنه شده و به درد نسل امروز نمیخورد. این معلم است که می تواند تحول اجتماعی ایجاد کند، کتاب درسی، به صورت ساختاری تولید می شود اما عرصه تدریس مربوط به کتاب نیست، بنابراین روی آموزش تاریخ و توانمندی معلمان کار بشود.

آقای دکتر یوسفی فر افزودند، تمیهدات اولیه کارگروه این باشد: ایجاد معرفت و آگاهی تاریخی، توزیع دانش تاریخی روشمند در قالب اهداف انجمن تاریخ و توانمند سازی معلمان عزیز. ایشان در این راستا، تالیف کتاب در جهت تکمیل مفاهیم و اطلاعات تاریخی در کتاب های درسی را پیشنهاد دادند.

در گذشته فعالیت های کارگروه در قالب، نقد کتاب، تقدیر از پیشکسوتان و اجرای همایش ها بوده است، حال سوال من از اعضای کارگروه این است از این به بعد چه کنیم؟

اعضای کارگروه هر یک نظر خود را در مورد برنامه کارگروه جهت توانمندی سازی معلمان تاریخ مطرح نمودند: آقای دکتر شعبانزاده: شیوه ها و روش های تدریس در آموزش اهمیت دارد و در همایش ها به آن توجه شده است، همچنین قرائت معلم از تاریخ، فهم تاریخی ایجاد می کند و گاهی ضرورت ندارد در تدریس تاریخ روشمند باشیم. خانم دکتر فاضلی پور: برای طراحی کار کارگروه و توانمند سازی معلمان، نیازهای آنان مورد بررسی و اهمیت قرار بگیرد. با توجه به اینکه دبیران با نسل جدید دانش آموزان روبرو هستند، نیازها نیز متفاوت است. در راستای این برنامه، نیاز سنجی ها در قالب یک پرسشنامه مطرح شود.

خانم دکتر تقوایی: جهت توانمند سازی معلمان ضروری است که نومعلمان در کلاس ها و کارگاه های حضوری ضمن خدمت شرکت کنند تا با سیستم آموزشی جدید، نقد و تحلیل آشنا بشوند و با سائید ارتباط برقرار کنند.

خانم اکبری: انگیزه معلمان در مدارس کم است و مشکل تدریس توسط نیروهای غیر مرتبط وجود دارد و این مسئله یک آسیب است. آقای دکتر یوسفی فرد در پاسخ به خانم اکبری در جهت حل این مسئله به اهمیت کارهای **Timworking** و اجرای آن تأکید کردند تا معلمان از حالت فردیت بیرون آیند.

خانم بیژنی: کاربرد ضمن خدمت حضوری بیشتر از وبینارها و کارگاه های مجازی است و ما باز خورد آن به عنوان مثال در طراحی سوالات می بینیم که مشخص می کند توجه به کلاس مجازی کم بوده، آقای دکتر یوسفی فر برای حل این مشکل به توسعه تکنیک ها (مانند استفاده از پویا نمائی تاریخ) و شیوه های مختلف کلاس های مجازی و وبینارها تأکید کردند و ارتباط مجازی با چگونگی آموزش تاریخ در کشورهای دیگر را بسیار موثر دانستند.

آقای دکتر لطفی: توانمند سازی همکاران، توجه به تکنیک ها و ابزارهای تدریس و برپائی کارگاه ها از اهمیت زیادی برخوردار است و در این زمینه، تهیه پرسشنامه در دستور کار قرار گرفت.

آقای اشرفی : درس تاریخ با توجه به معیشت معلمان از حالت نظری به عملی و کاربردی تبدیل شود، چون کاربردی کردن تاریخ در جامعه معلمان به یک دغدغه تبدیل شده است. ایشان به عنوان مثال به فایده آموزش و درس تاریخ در پروژه های تاریخ شفاهی تاکید کردند.

آقای موسی خان: پیمایش در مورد معلمان متخصص و غیر متخصص در دوره متوسطه اول را گسترش بدهیم. روش تدریس جدید مطابق با زمان نیست و باید از تجربیات سایر کشورها در تألیف کتاب های تاریخی توسط معلمان استفاده شود.

آقای دکتر روزبهانی : دانشگاه فرهنگیان از نظر حقوقی زیر مجموعه انجمن ایرانی تاریخ است. این دانشگاه روی روش تدریس کار می کند و تحقیق های کیفی تدریس می شود، اما معلمان تاریخ پژوهش های آماری را به خوبی انجام نمی دهند.

آقای روحبخش : کارگروه در دوران پیشین به ویژه در همایش هفتم به موضوع تاریخ و تحولات نظام آموزشی نوین پرداخته و اشتغال زایی نیز از موضوعات مهم بوده است. نکته دیگری که ایشان به آن اشاره کردند اینکه در ادامه فعالیت های کارگروه سعی کنیم از اعضای پیشین مشورت بگیریم.

خانم همتی : در دوره ابتدایی نیز تاریخ برای کودکان اهمیت زیادی دارد و شیوه های نوین تدریس برای دوره ابتدایی اهمیت دارد همچنین معلمان باید در جریان فعالیت های کارگروه قرار بگیرند.

خانم طباطبائی : آموزش تاریخ و مقوله هایی مانند خط زمان، فرد، جامعه و ... براساس رشد آنان شکل می گیرد، بنابراین آموزش و طراحی کارگاه ها بر مبنای روانشناسی رشد صورت بگیرد. دانش آموزان باید در زمینه های مختلف آموزش ببینند و معلم خلاق در حین تدریس می تواند این اقدام را به مرحله عمل برساند. به عنوان مثال در زمینه گردشگری آموزش دهد.

خانم اروجلو: کاردرس پژوهی در نظر گرفته شود تا فردیت در بین معلمان از بین برود. نکته دیگر در مورد استفاده انجمن تاریخ از ظرفیت های هنرجویان هنرستان و دانش آموزانی است که توی کار انمیشن سازی و ... خلاقیت دارند و پیشنهاد می شود محتوای علمی توسط دبیران در اختیار آنان قرار بگیرد.

خانم میراخورلو: شیوه تدریس نوین در آموزش تدریس برای تمامی معلمان اهمیت دارد هر چند در این عرصه معلمانی رو داریم که در جذب دانش آموزان نقش دارند. یکی از نکات مهم در تدریس تاریخ توجه به تطبیق وقایع است.